

HORNARUL

Organul de specialitate al Uniunii Regnicolare a Măestrilor Hornari din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș
Az Erdélyi, Bánáti, Körösvölgyi és Máramarosvidéki Kéményseprőmesterek Országos Egyesületének Szaklapja
Fachblatt des Landesvereines der Rauchfangkehrermeister Siebenbürgens, des Banates, der Krischana u. Maramuresch

Redacția - Szerkesztőség - Redaktion: Redactor responsabil — Felelős szerkesztő — Verantwortlicher Redakteur

CLUJ,

Calea Reg. Ferdinand II7.

LADISLAU PAPP

Colaborator — Társszerkesztő — Hilfsredakteur: **COLOMAN PLATZ**

Editor-Proprietar: Uniunea Regnicolară
Laptulajdonos: Az országos egyesület
Blatt-Eigentümer: Landes-Verein

Proces verbal,

dresat în adunarea generală ordinară anuală a Uniunii Regnicolare a Măestrilor Hornari din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, ținută la Târgul Mureș, în sala festivă a Primăriei, la 4 Mai 1926.

**

Președinte: *Otto Nagel.*

Grefier și referent: *Ladislau Papp.*

Au fost de față afară de cei înșirați în lista deosebită: *Alexa Kovács*, consilier orașenesc în reprezentarea consiliului orașenesc, delegații corporațiilor industriale și deputația pompierilor.

Adunarea se începe la ora 10 a. m.

Președintele *Otto Nagel* salută pe cei prezenți. Salută călduros îndeosebi pe colegii bucovineni, și după ce a constatat că adunarea generală este în număr de a aduce hotărâri valide, a comunicat că ținerea ei a fost aprobată de Prefectura Poliției, apoi a declarat adunarea de deschisă.

După aceasta se ridică *Alexa Kovács* consilier orașenesc și interpretă salutul orașului. Dorește o bună reușită la lupta, care a condus pe măestrii hornari la Tg.-Mureș în interesul îmbunătățirii existenței lor.

Adunarea generală primește salutul călduros cu mare ovație, apoi la invitarea președintelui, referentul, *Ladislau Papp*, repetă cuvintele în românește, iar vicepreședintele *Ioan Schneiderhoffer* în limba germană.

La invitarea președintelui, referentul *Ladislau Papp* citește procesele verbale dresate în adunarea generală ordinară dela 4 Mai 1925 din Cluj, și cea extraordinară dela 21 Iunie

1925 din Arad, și designează la verificarea acestora pe colegii: *Ioan Schadt* și *Ludovic Mrofcák*, resp. *Ioan Hemert* și *Anton Haberzettl*.

După ce adunarea generală a luat la cunoștință procesele verbale, se trece la verificarea lor.

Mihail Darida, secretarul Uniunii, citește referatul său, în care dă seamă de călătoria sa la București în 2 Februarie a. c. unde a intervenit din încredințarea Uniunii în cauza Memoriului. În legătură cu aceasta raportează că factorii competenți au primit memoriul cu cea mai deplină pricepere și au promis cu desăvârșire că vor satisface cererile măestrilor hornari. Amintește că numărul actelor noastre în anul 1925 a fost de 90, iar în anul 1926 25 bucăți. Aceste au fost acte făcute în majoritate în interesul membrilor. Numărul membrilor s'a urcat cu intrarea colegilor din Bucovina la 245, prin urmare nu mai sunt mulți aceia, cari n'au aderat încă la ideile noastre. Se referă la exemplul membrilor bucovineni, cari înțelegând importanța reunirii, au intrat în rândurile noastre, ca să lupte cu noi împreună pentru existență. — La urmă face amintire despre morții Uniunii, cari au fost următorii colegi: *Muntean Iosif* din Pui, *Sziklaváry Esaiax* din Jibou, *Adamovits Adam* din Făget, *Olasz Ludovic Ibașfalău*, vād. lui *Ignatie Nüssl* din Timișoara. Tot în acest an a decedat soția colegului *Rehling Anton*. — În legătură cu aceasta amintește, că Uniunea a intervenit totdeauna în interesul văduvelor.

Adunarea generală ia raportul la cunoștință.

Ladislau Papp, referent, citește raportul despre funcționarea Uniunii în decursul anului. În general arată importanța mare a vieții societare și rezultatele pe cari le-a realizat Uniunea

de când există. Amintește motivul pentru care Memoriul a fost redactat, vorbind de cuprinsul aceluia și expunând istoricul scurt al redactării și tipăritului. Memoriul a fost trimis din partea prezidiului, tuturor Ministeriilor și Camerelor de Industrie, iar factorii guvernători competenți au promis hotărât că vor rezolvi cauzele hōrnărești cu deplină pricepere, ca daunele grave să înceteze. Relativ la Statute raportează că acele se află și astăzi la Tribunalul din Cluj, fiind sub aprobare. Asta s'a tărăgănat atâta vreme și până acum mai ales din cauza, că în urma reformării instanțelor judecătorești, actele nerezolvate s'au aglomerat, iar de altă parte judele referent a zăcut mult timp bolnav. Uniunea a început anul trecut o acțiune și în interesul colegilor din Timișoara, fiindcă industria acestora, după cum se știe, a fost comunificată din partea Cons. orășenesc. Chestia e în curs de-a fi rezolvată. Uniunea a intervenit cu deplin succes în cauza brevetului de industrie a văduvei colegului Iosif Muntean din Pui. — S'au luat legături cu Direcția Generală a CFR pentru curățitul coșurilor în edificiile căilor ferate, emanând dela unele foruri c. f. ordonanțe de interdicție. Fiind decidera în această privință în legătură strânsă cu rezolvirea memoriului, o decizie favorabilă se va putea aștepta numai mai târziu. — După ce a pertractat terminarea cauzei din Aiud, amintită în ultimul număr al foaiei noastre, se ocupă cu cauza brevetului col. văduvei lui Olt Ludovic. Numita, în urma intervenției Uniunii noastre, a rămas în drepturile vechi. neștirbite, deși acele au fost periclitare în urma decesului soțului ei. — La fel s'a necesitat intervenția Uniunii noastre în cauza văduvei lui Adamovits Adam din Făget, care până în prezent n'a obținut încă o rezoluție definitivă; văduva însă va rămâne în drepturile sale. — În cauza lui Ștefan Găjer, afacere de o natură mai gravă, a luat Uniunea deasemenea măsuri, și cauza este în curs. Deasemenea e în curs și chestia văd. lui Iosif Veres din Tg.-Mureș și se speră o rezolvire satisfăcătoare. — Prin aderarea colegilor bucovineni la noi, Uniunea noastră a dobândit un teren nou de activitate, mărimdu-se prin aceasta și numărul membrilor noștri. Participarea la această adunare generală a celor trei colegi bucovineni, este deplină dovadă, că interesul e serios. E demn de a aminti aici despre colegul Mihail Grindei din Cernăuți, care a condus organizarea cu un zel însuflețit și care

deja dela primii pași a arătat un interes deosebit față de cauza noastră. — În ultimile săptămâni am reușit să intrăm în legătură cu colegii din Austria, adecă cu Reuniunea Corporațiilor Măștrilor Hornari și în baza acordului comun, îi trimitem „Hornarul“ ca schimb pentru foaia lor. Amintește cât sunt colegii din Austria mai înaintați, decât noi, în privința culturii societare, și astfel instituțiile lor corespund într'adevăr cerințelor occidentale. — De organizația colegilor din județul Timiș-Torontal face o deosebită amintire. Din inițiativa și conducerea colegilor Anton Haberzettl și Ioan Hennert s'a compus o comisie din cinci membri județeni, cari administrează cauzele județene. Membrii varsă cotizațiile în casieria acestei comisii. Acest sistem e menit să simplifice administrația centrală. — În nrul 10 din 15 Oct. 1925 al „Hornarul“-ui am publicat, că impozitul de 1% asupra cifrei de afaceri, nu se referă la taxele de hornărit, fiindcă în sensul cap. II., art. 30 al legii despre impozitul de lux și pe cifra afacerilor, taxele încasate în baza unui tarif, stabilit și aprobat de autorități, nu cad sub regimul acestui impozit. — Amintește ca exemplu demn de urmat, pe colegul Alexandru Aniczás din Ocland, inspectorul din Odorheiu, care după o funcțiune de abia câteva săptămâni a organizat întreg județul, ba a exoperat și ridicarea tarifului. — În sensul hotărîrii aduse în adunarea generală ordinară din anul trecut, d-l Iosif Biró, secretar general al Camerii de industrie din Tg.-Mureș, fiind ales ca membru de onoare al Uniunii, am întocmit și înmănat diploma de membru numitului. — Referentul, ca redactor responsabil al foaiei „Hornarul“, amintește, că în anul 1925 și 1926 a reușit deja să scoată foaia în fiecare lună odată, cu toate că executarea a fost adeseori împiedecată. Cauza întâzierii a fost de mai multeori, că membrii noștri n'au achitat taxele lor punctuos și astfel tipografia Gutenberg ne-a dovedit adeseori o anumită bunăvoință, deschizându-ne un credit la tipar, renunțând la plată imediată — Mulțumește colaboratorului Coloman Platz, care pe lângă agendele sale de casier i-a ajutat și la redactarea „Hornarului“ și face și expediția foaiei, întru care muncă este mult ajutat de d-na Platz, căreia îi mulțumește deasemenea. La urmă mulțumește tuturor cari i-au ajutat la munca grea, prin trimitere de articole pentru „Hornar“.

După discuțiile lui *Coloman Kálló* (Aiud) și *Coloman Platz* (Cluj), adunarea generală ia raportul la cunoștință.

Coloman Platz, casier al Uniunii, după o introducere călduroasă, înaintează referatul casieriei întru următoarele:

Intrate:

Rest la 30 Aprilie 1925 Lei 10,211.—
 Intrate dela 1 Mai 1925 până la
 30 Aprilie 1926 Lei 50,640.—
 Total Lei 60,851.—

Eșite:

Dela 1 Mai 1925 până la 30
 Aprilie 1926 Lei 44,964.—
 Rest în cassă: Lei 15,889.—

Asupra speselor memoriului au
 intrat până acuma dela 105
 membrii Lei 25,755.—
 Cheltueli până azi sunt Lei 9,987.—
 A mai rămas Lei 15,768.—

La raport mai adaogă, că mai sunt câțiva cari nu doresc încă a lua parte în durerile și bucuriile noastre. Apoi amintește, că înființarea Uniunii a fost începută de colegul Iosif Friedrich din Tg.-Mureș, care în anul 1922 a invitat pe colegi la adunarea constitutivă. Mai târziu a chemat Ioan Schadt o adunare la Sighișoara, care e urmată de adunarea din Turda. După aceste afacerile se conduc de președintele Otto Nagel, care convoacă o adunare la Cluj pe ziua de 8 Ianuarie 1924. Apoi amintind stările din județul Timiș-Torontal, cere ca adunarea generală să voteze mulțumită lui Ladislau Papp, grefier al Uniunii și colegilor Ioan Hennert, Anton Réhling, Anton Habertzettl, Ioan Schneidhoffer, Ștefan Danda și Iosif Friedrich. — Cere apoi acordarea absolutoriului.

Adunarea generală ia la cunoștință referatul cassei și acordă casierului absolutorul. Celor propuși li-se votează mulțumită.

Președintele descrie situația creată prin noua arondare administrativă. Sunt măestri acăror districte s'au schimbat, astfel că prin noua situație ar suferi mulți hornari pagube mai mari sau mai mici. Deci rezoluția cea mai rațională este, ca măestri-hornari să încheie un acord între ei în privința districtelor hornărești, convocând în acest scop adunări județene. Dacă

însă, din oarecari cauze nu s'ar putea realiza acorduri pacifice, atunci, inspectorii județeni vor raporta Uniunii, pentru ca aceasta să intervină la autoritățile în drept pentru repartizarea justă.

Dionisiè Baritz (Tulgheș) se plânge, că districtul său s'a risipit cu totul și cere Uniunii ca să procedeze în interesul său, fiind imposibil să se susțină între împrejurările actuale. *Ludovic Mrofczák* reclamă deasemenea, că este mult primejduit prin trecerea anumitor comuni la județele Bihor și Sălaj. *Alexandru Fekete* (Salonta) propune, ca măestri-hornari să nu ia în considerare atitudinea autorităților și să lucreze după repartizarea de până acuma.

După observațiunile măestrilor *Rudolf Török* și *Carol Farsch* și ale conducătorului *L. Egri*, ca reprezentant, adunarea generală hotărăște ca toate județele, cari prin reforma administrativă au suferit modificări, să convoace adunări și să rezolve de comun acord cauza districtelor, iar întrucât însă n'ar reuși, inspectorii să facă raport cu părerea lor către prezidiul Uniunii.

Președintele trece asupra elaborării tarifului cu prețul de bază de 15 Lei, care e anexat la Memoriu. Spune, că prezidiul Uniunii a încredințat o persoană competentă cu exoperarea tarifului din chestie, convenind cu respectivul într'o anumită sumă drept recompensă speselor și cheltuelilor. Această sumă se va acoperi, firește, din jertfele membrilor, însă drept garanță s'a stipulat, că suma contractată se va plăti numai după ce tariful din chestie s'a aprobat jurevalid și definitiv. În acest scop va călători un membru al prezidiului, probabil grefierul Uniunii, la București, pentru a rezolvi personal cauza speselor. Inspectorii județeni să aducă aceasta la cunoștința colegilor în adunările județene, astfel că colegii se vor obliga la suportarea speselor în scris.

După observația mai multor membri, adunarea generală încredințează prezidiul cu exoperarea tarifului în sensul de mai sus și îndrumează pe inspectorii județeni, ca în sensul hotărârii aduse în ședința de ieri a comitetului să comunice membrilor suma contribuției, semnând membrii obligațiunile trimise din partea Uniunii.

Președintele propune ca membrii să restituie speșele postale ivite cu corespondențele în interesul lor și la scrisorile ce le înaintează, în viitor, să atașeze și mărci postale pentru răs-

puns, fiindcă Uniunea este prea însărcinată cu costul imprimatelor și cu spesele postale ale corespondenței cu autoritățile.

Adunarea generală primește această propunere cu unanimitate.

Referentul *Ladislau Papp* propune, că schimbând uzul de până acuma, să se întru-nească cotizația de membru și taxa de abonament a „Hornarului“, ca prin aceasta administrarea cassei să se simplifice și ca să nu se mai ivească conturbări în evidența plăților. Totodată propune ca aceste taxe, totalul cărora a fost până acuma 300 lei, să se sporească cu 50%, adică să se ridice cu începere dela 1 Ianuarie 1926 la 450 lei. Prin urmare, roagă adunarea generală să aducă o hotărîre, în sensul căreia, cei cari au plătit deja pe acest an, să completeze vărsările lor la suma potrivită.

Stefan Danda (Reghin) propune, ca cotizația combinată să se stabilească după numărul muncitorilor, pe cari îi aplică măestrul.

Președintele în replica sa răspunde, că stabilirea în acest sens a cotizațiilor e foarte grea, fiindcă de o parte e aproape imposibil a controla și ținea în evidență numărul muncitorilor, de altă parte însă numărul muncitorilor se schimbă după împrejurări. Propune deci ca această stabilire a taxelor să se omită și ca stabilirea să se facă în mod unitar.

După observația casierului *Coloman Platz*, adunarea generală primește propunerea unanim.

Referentul *Ladislau Papp* cere hotărîre, ca chitarea vărsărilor să se facă în viitor odată lunar prin gazeta „Hornarul“, pentru ca să putem cruța spesele imprimatelor și ale expedierii.

Adunarea generală primește propunerea cu unanimitate și o ridică la valoare de hotărîre.

Președintele propune, ca salariul grefierului-redactor să se stabilească în suma de 1500 lei lunar.

Adunarea generală primește propunerea și încredințează pe președinte să ordonanțeze retribuția grefierului-redactor cu începere dela 1 Mai 1926 în suma de 1500 lei lunar.

Președintele propune ca să se voteze lui *Ladislau Papp*, grefierul Uniunii, pentru lucrările sale întru redactarea și traducerea memoriului un onorar special de 5000 lei.

Adunarea generală primește propunerea cu unanimitate și îndrumă prezidiul să plătească grefierului *Ladislau Papp* 5000 Lei onorar special.

Referentul *Ladislau Papp* propune întru următoarele bugetul pe anul 1926:

Cheltueli:

Salariul redactorului . . .	Lei 18.000
Tipăritul Hornarului . . .	„ 50.000
Spese postale	„ 6.000
Imprimare, rechizite . . .	„ 6.000
Neprevăzute	„ 15.000
Total	Lei 95.000

Venituri:

Cotizații după 220 membri, à 450 Lei	Lei 99.000
Surplus de buget	Lei 4.000

Adunarea generală primește bugetul.

Președintele, referindu-se la Cap. 3, art. 10 al Statutelor, propune ca membrii *Ioan Schadt*, *Iosif Friedrich* și *Carol Wittstock* să fie aleși de adunarea generală de membri de onoare pentru recunoașterea meritelor dobândite întru serviciul industriei și Uniunii noastre.

Adunarea generală alege cu unanimitate pe colegii *Ioan Schadt*, *Iosif Friedrich* și *Carol Wittstock* de membri de onoare ai Uniunii și încredințează prezidiul ca să elibereze numiților diploma referitoare.

Președintele predă diplomele cu un salut călduros colegilor *Ioan Schadt* și *Iosif Friedrich* cari sunt de față și cari mulțumesc emoționați până la lacrimi, promitând pentru viitor că vor fi membri și tovarășii credincioși ai Uniunii. În numele colegului *Carol Wittstock*, absent din cauza boalei, ia în primire diploma încredințatul său *Carol Braunberger* din Bistrița.

Referentul citește scrisoarea germană a colegului *Simion Olejko* din Cernăuți, în care numitul — care e prezent, însă necunoscând limba maghiară, nu poate lua parte la discuții — salută Uniunea în numele colegilor bucovineni, salutând pe președintele *Otto Nágel* și pe toți colaboratorii ai dânsului. În scrisoarea sa de un ton înălțat, cere ajutorul lui Dumnezeu la munca Uniunii și mulțumește cerului pentru că a dat Uniunii conducători cari au deșteptat pe colegi din somnul adânc, și totuși se găsesc și azi cari sunt demni de a fi scriși pe lista neagră. Exprimă bucuria sa că poate lua parte la adunarea regnicolară în numele colegilor bucovineni. Amintește că mulți măestri asociindu-se cu proprietarii de casă, subminează

munca cinstită a industriei noastre, întrucât aplică șarlatani în afacerea de hornar, nimicind prin aceasta creditul meseriei noastre mereu. Apoi propune ca Uniunea să întrebuițeze titlul de „Uniunea Regnicolară a Măștrilor Hornari din România” și ca „Hornarul” să se scoată de două ori lunar.

Președintele mulțumește pentru încrederea interpretată.

Referentul lămurește pe colegii bucovineni în limba germană, că deocamdată e imposibil de a schimba titlul Uniunii, fiind o mare parte a măștrilor din vechiul Regat neexperți, intrarea cărora în Uniune trebuie evitată. În ce privește apariția de două ori lunar a „Hornarului” aceasta acuma e imposibilă din cauza speselor prea mari.

Paul Malárik (Satulung), face observările sale asupra acestei chestiuni, și roagă pe referent ca să citească memoriul, pe care l'a adresat adunării generale. Referentul citește memoriul, care, după un salut călduros, cuprinde plângeri din cauza că „Hornarul” sosește la membri cu o întârziere de 8—10 zile. Cere ca recunoașterea plăților să se facă prin „Hornarul”. Propune să se facă propagandă intenzivă pentru achirarea membrilor. Cere dispozițiuni ca uzul de până aci, de a elibera pe ucenici fără timpul convenit de învățământ, să fie sistat. În această privință prezintă colegul Malárik actul său de ucenic din anul 1878, pentru a dovedi că pregătirea ucenicilor s'a făcut în trecut cu mai mare grijă.

Ioan Schneidhoffer, vicepreședinte, (Reghinul-Săsesc) propune pentru organizarea colegilor bucovineni, moldoveni și basarabeni, o adunare generală extraordinară în Cernăuți pentru luna August a. c. — Această propunere o interpretă și în limba germană.

Mihail Grindei (Cernăuți) în răspunsul său vorbește despre situația din Bucovina. Spune, că la pregătirea adunării generale extraordinare are nevoie de timp, și trebuie să țină o consfătuire asupra ei cu colegii bucovineni. Deci nu poate face promisiune hotărâtă pentru adunarea extraordinară din luna August.

După observațiile colegilor H. Cwiok și Simion Olejko (Cernăuți) adunarea generală hotărăște, ca ziua adunării generale extraordinare să se fixeze de presidiu numai după sosirea avizului colegilor din Bucovina.

Ștefan Lörinczy, vicepreședinte (Cluj): în

sensul statutelor este a se ține în fiecare lună câte o ședință de comitet, care însă din cauza dificultăților se omite; cere însă adunării, să invite pe casier ca să publice raportul de cassă în fiecare lună în „Hornarul”.

Coloman Platz, casierul Uniunii, spune că executarea acestei propuneri este imposibilă și reproșează funcția controlorilor de cassă.

După unele discuții, adunarea trece peste această propunere la ordinea de zi.

Ștefan Danda (Reghin), propune ca adunarea să voteze mulțumită autorităților din Tg. Mureș, pentru bunavoință dovedită față de colegi. Îndcosebi cere mulțumită pentru d-l primar Gheorghe Bernády și d-l consilier orășenesc Alexe Kovács, cari ne au dat posibilitatea ca să ținem adunarea de azi în sala de ședințe a Primăriei.

Adunarea generală primește propunerea și votează mulțumită autorităților din Tg.-Mureș, îndeosebi d-lui primar Gheorghe Bernády și d-lui consilier Alexe Kovács. Mai departe votează mulțumită P. S. Sale conte Gustav Carol Majlath, episcop rom. cat. din Ardeal, pentru oficierea serviciului Sft. Florian, și d-lui paroh Adalbert Jáross din Tg.-Mureș pentru intervenția sa și pentru drapelul oferit.

Mihail Borsitzky (Uioara) anunță demisia din postul de inspector județean și recomandă în locul său pe colegul Iuliu Szabó din Teiuș.

Președintele respinge demisia declarând că realegerea funcționarilor Uniunii se va face în adunarea generală din 1927.

Ioan Schadt inspector județean (Sighișoara) descrie situația din Târnava-Mare, reclamând, că e o problemă destul de gravă de a ține contact cu colegii.

Iosif Friedrich inspector județean (Tg.-Mureș) amintește cauza insigniei Uniunii.

Președintele remarcă, că presidiul va reveni asupra acesteia după aprobarea definitivă a Statutelor.

Ne mai fiind alte cauze, președintele încheie adunarea.

D. c. m. s.

Otto Nágel
președinte.

Ladislau Papp
grefier.

Jegyzőkönyv,

felvett az Erdélyi, Bánáti, Körösvölgyi és Máramarosvidéki Kéményseprőmesterek Egyesületének Marosvásárhelyen, a városháza gyűléstermében, 1925. május 4-én megtartott rendes évi közgyűlésén.

Elnök: *Nágel Ottó*, jegyző és előadó: *Papp László*.

Jelen voltak a külön jegyzékben felsoroltakon kívül *Kovács Elek* városi tanácsos a tanács képviselőjében, a marosvásárhelyi ipartársulatok kiküldöttjei, valamint a városi tűzoltóság küldöttsége.

A közgyűlés d. e. 10 órakor veszi kezdetét.

Nágel Ottó elnök üdvözli a megjelenteket. Melegen üdvözli különösen a bukóvia kartársak részéről megjelent három kiküldöttet s miután megállapította, hogy a közgyűlés határozatképes és hogy annak megtartására a rendőrprefektúra szabályszerű engedélyt adott, a gyűlést megnyitottnak jelenti ki.

Utána *Kovács Elek* városi tanácsos emelkedik szólásra, aki a város üdvözlését tolmácsolja a vendégeknek. Sikert kíván a küzdelemhez, amely a kéményseprőmestereket Marosvásárhelyre hozta, létük javítása érdekében.

Közgyűlés a meleghangú üdvözlést lelkes óvációval fogadja, majd elnök felhívására *Papp László* előadó románul, *Schneidhoffer János* egyesületi alelnök pedig németül tolmácsolja az elhangzott beszédet.

Elnök felhívására *Papp László* jegyző felolvassa az 1925. május 4-iki rendes 1925. jun. 21-iki rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyveit s előbbinek hitelesítésére *Schadt János* és *Mrofcák Lajos* kartársakat, utóbbinak hitelesítésére pedig *Hennert János* és *Haberzettl Antal* kartársakat hívja fel. — Miután közgyűlés mindkét jegyzőkönyvet tudomásul vette, a hitelesítés megtörténik.

Davida Mihály egyesületi titkár felolvassa titkári jelentését, melyben beszámol f. é. február 2-iki bukaresti utjáról, ahol az egyesület megbízásából a memorandum ügyében járt el. Ezzel kapcsolatban jelenti, hogy az illetékes állam-tényezők a memorandumot a legteljesebb megértéssel fogadták és határozott ígéret tettek a kéményseprőmesterek kérelmeinek teljesítésére. Előadja, hogy az ügyforgalom az 1925. évben 90, az 1926. évben 25 drb volt, ezek pedig főképpen a tagok érdekében a különböző hatóság-

gokhoz intézett átiratok voltak. A tagok száma az újonnan belépett kartársakkal együtt 245-re emelkedett s így igen kevés azoknak a száma, akik még nem léptek a tagok sorába. Hivatkozik a bukóviai tagok példájára, akik belátva az egyesülés hasznos voltát, egyesületünk zászlója alá sorakoztak, hogy velünk együttesen küzdjék meg a lét harcát. Végül megemlékezik az egyesület gyászáról s röviden felemlíti, hogy az elhaltak a következők: *Muntean József* puji, *Sziklaváry Ezsaiás* zsidói, *Adamovits Adám* facsádi, *Olasz Lajos* erzsébetvárosi és *Szűszl Ignácné* temesvári kartársak. Ugyanezen év folyamán halt el *Réhling Antal* kartásunk felesége is. Ezzel kapcsolatban megemlíti, hogy az egyesület az özvegyek érdekeit mindig hathatósan megvédte.

Közgyűlés a jelentést tudomásul veszi.

Papp László előadó felolvassa az egyesület működését magába foglaló évi jelentését. Általában rámutat az egyesületi élet nagyfontosságára s azokra az eredményekre is, amelyeket az egyesület rövid fennállása óta elért. Felemlíti azt az indító okot, melynek a memorandum a megszerkesztését köszönheti s ismerteti annak tartalmát s ismerteti röviden a megszerkesztés és kinyomatás történetét. A memorandumot az elnökség elküldte a képviselőháznak, a szenátusnak, az összes miniszteriumoknak és iparkamaráknak s az illetékes kormánytényezők határozott ígéretet tettek arra nézve, hogy a kéményseprők ügyeit a legjobban fogják megoldani, hogy a rég kisértő sérelmek végre megszűnjenek. Az alapszabályokra vonatkozólag jelenti, hogy még mindig a cluji törvényszéken vannak s jóváhagyásuk csak azért szenved késést, mert a bírói hatóságok reformálása az ügymenetet egy bizonyos időre megakasztotta, másrészt pedig az illetékes referens bíró hosszantartó betegsége alatt a munkaanyag igen felhalmozódott. Jelenti továbbá, hogy az egyesület a múlt évben akcióba lépett a temesvári kartársaink érdekében, kiknek iparát a város tanácsa községecsitette, de az ügy még folyamatban van. A legjobb sikerrel járt közben az egyesület *Muntean József* puji kartásunk özvegyének iparügyében. Majd pedig a CFR. vezérigazgatóságával kellett érintkezésbe lépnie egyesületünk vezetőségének a vasuti épületek seprése végett, az egyes vasuti hatóságok tiltó rendelkezései következtében. E kérdés eldöntése is a memorandum elutasításával szoros összefüggésben

lévén, ennek az elintézése is csak később kerül végleges és kedvező döntés alá. Miután az előző számunkban leírt nagyenyedi eset elintézését taglalta, rátér Olasz Lajosné erzsébetvárosi özvegy mesterné iparügyére. Az egyesület közbelépésére nevezett kartársnőnk jogainak birtokában maradt, annak dacára, hogy azok férje elhalálása után veszélyben forogtak. Ugyanigy kellett közbenjárni Adamovits Adám facsádi kartárs özvegyének iparügyében, melyben ugyane pillanatig nem történt döntés, de az özvegy jogainak birtokában fog maradni. — Gájer István piskii kartárs súlyosabb természetű ügyében az egyesület szintén tett hathatós lépéseket s az ügy még folyamatban van. Ugyancsak folyamatban van Veress Józsefné marosvásárhelyi kartársnő iparügyének rendezése s az szintén kedvező elintézést fog nyerni.

A bukovinai kartársak csatlakozásával egyesületünk új teret nyert s tagjainak száma is gyarapodott. A jelenlevő három bukovinai kartársnak a közgyűlésen való megjelenése a bizonyítéka annak, hogy az érdeklődés komoly. Megemlítést érdemel Grindei Mihály csernovici kartárs, aki példás buzgalommal vezette a szervezkedést s aki már az első lépéseknél a legmelegebb érdeklődést tanúsította az egyesület ügye iránt. Legujabban sikerült érintkezésbe lépünk az ausztriai kéményseprőipartestületek szövetségével és közmegegyezés folytán hivatalos lapunkat az ő lapjuk ellenében csereképpen küldjük. Rámutat arra, hogy osztrák kartársaink mennyivel előbb vannak egyesülés szempontjából mint mi s így intézményeik igazán megfelelnek a nyugat követelményeinek. A temes-torontálmegyei kartársak szervezettségéről külön kell említést tenni. Haberzettl Antal megyei felügyelő és Hemmert János kartárs vezetése alatt egy ötös bizottság alakult a megyei tagok sorából, amely a megyei ügyek adminisztrálását végzi. Az ötös bizottság pénztárosához fizetik be a tagok az egyesületi és lapjárulékokat. Így az ügykezelés simább és gyorsabb. A Hornarul 1925. okt. 15-iki 10. számában közöltetett, hogy az 1 százalékos forgalmi adó a kéményseprési díjakra nem vonatkozik, mivel a forgalmi és lukszusadóról szóló törvény II. §-a értelmében a hatóságok által megállapított és jóváhagyott árszabályok szerinti munkadíjak az 1 százalékos forgalmi adó kötelezettsége alá nem esnek. — Mint követendő példát említi fel Aniczás Sándor oklándi kartárs, udvarhelymegyei felügyelő, aki

rövid néhány heti működése alatt nem csak hogy a megyét megszervezte, de sikerült kiküzdenie a díjszabás felemelését. — Mult évi rendes közgyűlésünkön hozott határozat értelmében Biró József marosvásárhelyi iparkamarai főtitkárt egyesületünk disztagjává választatván, a vonatkozó diszoklevelet elkészítettük s nevezettnek kézbesítettük. Előadó, mint a Hornarul felelős szerkesztője, megemlíti, hogy szaklapunkat az 1925. és 1926. években minden hónapban rendszeren megjelentettük, annak dacára, hogy ez számtalan akadályba ütközött. A késés oka sokszor az volt, hogy a tagdíjat tagjaink nem küldték be rendszeren s így a Gutenberg-nyomda többször is bebizonyította velünk szemben jóindulatu önzetlenségét, mikor nem ragaszkodott a nyomdai költségek azonnali kifizetéséhez. — Köszönetet mond Platz Kálmán társszerkesztőnek, aki pénztárosi teendői mellett segít a szerkesztés munkájában s a lap expedálását is végzi, mely munkában őt felesége, Platz Kálmánné hathatósan támogatja. — Végül köszönetet mond előadó mindazoknak, akik cikkek beküldése által igyekeztek a lap nivóját emelni.

Kálló Kálmán (Nagyenyed) és Platz Kálmán (Kolozsvár) hozzászólása után a közgyűlés az évi jelentést tudomásul veszi.

Platz Kálmán egyesületi pénztárnok rövid, de lelkes bevezetés után a következőkben teszi meg pénztári jelentését:

Bevételek:

1925. április 30-ig maradvány	10,211 lej
1925. május 1—1926. április 30-ig befolyt	50,640 „
Összesen	60,851 lej

Kiadás:

1925. május 1.—1926. április 30-ig	44,964 lej
Pénztári maradvány	15,889 lej

A memorandum költségeire eddig befolyt 105 tagtól	25,755 lej
Kiadás eddig	9,987 „

Maradvány 15,768 lej

Jelentéséhez hozzáfűzi, hogy még vannak néhányan, akik nem látják jónak örömeinkben és fájdalmainkban osztozni. — Majd felemlíti, hogy az egyesület megalakítását Friedrich József marosvásárhelyi kartárs kezdeményezte, aki 1922 ben felhívást intézett a kartársakhoz az alakuló közgyűlés megtartására. Majd Schadt János kartárs hív össze gyűlést Segesvárra,

amelyet a Tordán megtartott tulajdonképpeni alakáló közgyűlés követ. Ezután Nágél Ottó elnök veszi kezébe a vezetést, aki 1924, január 8-ra hív össze Kolozsvárra gyűlést. — Majd a temestorontálmegyei viszonyokat felemlítve, kéri a közgyűlést, hogy szavazzon működéséért Papp László egyesületi jegyzőnek, Hennert János, Réhling Antal, Haberzettl Antal, Schneidhoffer János, Dauda István és Friedrich József kartársaknak. Végül kéri a felmentvény megadását.

Közgyűlés a pénztári jelentést tudomásul veszi és pénztárosnak a felmentvényt megadja. Jegyzőkönyvi köszönetet szavaz a felsoroltaknak.

Elnök ismerteti a közigazgatási határok eltolódása folytán beállott helyzetet. Egyes mesterek kerületei a határkiigazítások folytán igen nagy változást szenvedtek, úgy, hogy az új helyzet szerint igen sokan kárt szenvednének. Így tehát a leghelyesebb megoldás az, ha a megyei mesterek békésen oldják meg egymás között a kérdést s e célból megyegyűléseket hívnak egybe. Ha azonban a békés megoldás bármely okból lehetetlen volna, az egyesület vezetőségének jelentés teendő, hogy ez az illetékes hatóságokkal lépjen érintkezésbe az ügy sima megoldása érdekében.

Baritz Dénes (Tölgyes) panaszolja, hogy kerülete teljesen szétforgácsolódott s kéri az egyesületet, hogy érdekében járjon el, mivel a jelenlegi állapot szerint teljesen lehetetlen a megélhetése. — *Mrofcsák Lajos* (Bánffyhunrad) szintén panasz tárgyává teszi, hogy igen sok baja van a községeknek Bihar- és Szilágy-megyékhez való átcsatolása folytán. — *Fekete Sándor* (Nagyszalonta) javasolja, hogy a kéményseprőmesterek ne vegyék tudomásul a hatóságok magatartását s dolgozzanak az eddigi kerületi beosztás szerint. — *Török Rezső*; *Farsch Károly* mesterek és *Egri L.* üzletvezető képviselő hozzászólása után a közgyűlés határozatilag kimondja, hogy mindazon megyék, amelyekben a kéményseprőkerületek a közigazgatási reform folytán változást szenvedtek. Gyűljenek össze s egymásközt intézzék el a kerületek ügyét; amennyiben pedig ez akadályokba ütköznék, a megyei felügyelők tegyenek véleményes jelentést a helyzetről az egyesület vezetőségéhez.

Elnök rátér a memorandum mellékletét képező 15 lejes árszabálynak most folyamatban lévő keresztülvitelére. Előadja, hogy az egyesület vezetősége megbízást adott egy erre illetékes egyénnek az árszabály keresztülvitelére s

a költségek fedezésére egy bizonyos összegben állapodott meg az illetővel. Ezen összeget természetesen a tagok hozzájárulásával kell fedezni, azonban megnyugtatóan kijelenti, hogy az összeg kifizetése csak akkor kötelező, ha már a kérdéses árszabály végleges jóváhagyást nyert. E célból az egyesület vezetőségének egy tagja, valószínűleg az egyesületi jegyző, annak idején Bukarestbe fog utazni, hogy ott a költségek ügyét személyesen intézze el. Az összehívandó megyegyűléseken a megyei felügyelők hozzák ezt a kartársak tudomására olyképpen, hogy a költségek fedezéséhez szükséges hozzájárulási összeg megfizetésére a tagok írásban kötelezzék magukat.

Többek hozzászólása után a közgyűlés megbizza az egyesület vezetőségét az árszabálynak fenti értelemben való szorgalmazásával s utasítja a megyei felügyelőket, hogy a tegnapi megtartott előértekezleten hozott határozat értelmében megyegyűlésen közöljék a tagokkal a hozzájárulási összeget s az egyesület által megküldendő kötelezvényt a tagokkal irassák alá.

Elnök javaslatot tesz arra nézve, hogy a tagok a jövőben a saját érdekükben történő levelezés postaköltségeit térítsék meg s a levelekhez csatoljanak válaszbélyeget, mivel az egyesület a lap expedíálási költségeivel, valamint a hivatalos levelezések portóival és a nyomtatványok költségeivel amúgy is igen meg van terhelve.

Közgyűlés a javaslatot egyhangulag elfogadja.

Papp László előadó javasolja, hogy az eddigi szokástól eltérőleg a tagsági és lapdíj egységesíttessék, hogy ezáltal a pénztár kezelése egyszerűbb és könnyebb legyen s hogy a nyilvántartás körül zavarok ne fordulhassanak elő. Együttal javasolja, hogy az eddig, összesen évi 300 lejt kitett tagsági és lapdíj — a nagy költségekre való tekintettel — 50 százalékkal emeltessek fel úgy, hogy a tagsági és lapdíj egysített összege 1926 január 1-i kezdettel 450 lejt legyen. Ennélfogva kéri a közgyűlést, hozzon olyértelmű határozatot, hogy mindazok, akik már a folyó évre szóló befizetéseket teljesítették, a díjakat pótlólag megfelelően egészítsék ki.

Dauda István (Reghin) javasolja, hogy az egysített díj aszerint állapíttassék meg, hogy a mester hány munkással dolgozik.

Elnök a replikára válaszolva felemlíti, hogy a díjoknak ily értelemben való megállapítása

nehézségekbe ütközik, mivel egyrészt a nyilván tartás és ellenőrzés igen nehéz, másrészt pedig a mestereknél dolgozó munkások száma folyton változik. Ezért azt ajánlja, hogy az ilyen tagdíj-megállapítás mellőztessék s a díjak egységesen állapíttassanak meg.

Platz Kálmán egyesületi pénztárnok hozzájárulása után közgyűlés a javaslatot elfogadja.

Papp László előadó határozati javaslatot kér arra nézve, hogy a befizetések nyugtázása ezentúl havonta egyszer, a Hornarul útján történjék, hogy ezáltal tetemes postaköltséget takaríthassunk meg.

Közgyűlés a javaslatot egyhangulag határozattá emeli.

Elnök javasolja, hogy a jegyző-szerkesztő fizetése havi 1500 lejben állapíttassék meg.

Közgyűlés a javaslatot elfogadja s utasítja az elnökséget, hogy a jegyző-szerkesztő fizetését már f. hótól kezdve havi 1500 lejjel utalványozza ki.

Elnök javasolja, hogy *Papp* László egyesületi jegyzőnek a memorandum megszerkesztése és román nyelvre való lefordítása körül végzett munkájáért szavaztassék meg 5000 lej külön tiszteletdíj.

Közgyűlés a javaslatot egyhangulag elfogadja és utasítja az elnökséget, hogy *Papp* László egyesületi jegyzőnek külön munkadíj fejében fizessen ki 5000 lejt.

Papp László előadó következőkben terjeszti elő az 1926. évi költségvetést:

Kiadások:

Szerkesztő-jegyző fizetése	18.000 lej
Hornarul nyomdaköltsége	50.000 „
Postaköltség	6.000 „
Írószerek, nyomtatványok	6.000 „
Előre nem látott kiadások	15.000 „

Összesen: 95.000 lej

Bevételek:

220 tag díja à 450 99.000 lej

Költségvetési fölösleg: 4.000 lej

A közgyűlés a költségvetést jóváhagyja.

Elnök az alapszabályok 3. szakasz 10. pontjára hivatkozva javasolja, hogy *Schadt* János, *Friedrich* József és *Wittstock* Károly kartársakat érdemeiknek és iparunk szolgálatában eltöltött hosszú és buzgó szolgálatuk elismerése jeléül a közgyűlés válassza meg disztagoknak.

Közgyűlés *Schadt* János segesvári, *Friedrich*

József marosvásárhelyi és *Wittstock* Károly beszercei kartársakat egyhangulag disztagokká választja és utasítja elnökséget, hogy nevezetteknek az erre vonatkozó diszokleveleket adja át.

Nágel Ottó elnök a diszokleveleket meleghangu üdvözlés kíséretében adja át *Schadt* János és *Friedrich* József jelenlévő kartársaknak, akik meghatottan mondanak köszönetet s tesznek ígéretet a jövőre nézve, hogy buzgó és hű tagjai és harcosai lesznek egyesületünknek. A betegsége miatt távollevő *Wittstock* Károly nevében megbízottja, *Braunberger* Károly beszercei kartárs veszi át a diszoklevelet.

Papp László előadó felolvassa *Olejko* csernovici kartársnak német nyelvű levelét, melyben nevezett — ki jelen van, de a magyar nyelvet nem ismerve, a tárgyalásokon nem vehet részt — a bukovinai kartársak nevében üdvözlő az egyesületet, annak elnökét *Nágel* Ottót és összes munkatársait. Magasröptü levelében kéri az Isten segítségét az egyesület további munkájához és hálát ad az égnek, hogy olyan vezetőket állítson az egyesület élére, akik a kartársakat még álmukból is felköltötték és mégis vannak még olyanok, akik megérdemlik, hogy a fekete listára kerüljenek. Örömeinek ad kifejezést afölött, hogy az országos közgyűlésen a bukovinai kartársak nevében részt vehet. Felemlíti, hogy sokan szövetkezve a háztulajdonosokkal, aknamunkát végeznek iparunk ellen, amennyiben mindenféle hozzá nem értő kontárt alkalmaznak üzletükben s így iparunk hitelét uton-utfélen rontják. Majd javasolja, hogy az egyesület vegye fel a „Romániai Kéményseprőmesterek Országos Egyesülete” címet s hogy a lap havonta kétszer jelenjék meg.

Elnök válaszában köszönetet mond a bizalomért.

Papp László német nyelven világosítja fel a bukovinai kartársakat, hogy az egyesület címének megváltoztatása egyelőre lehetetlen, mert a régi királyságbeli mesterek nagyrésze kontár és minden szakértelem nélkül végzi a munkáját, ezeknek a belépésétől azonban meg kell óvni az egyesületet. Ami a lapnak havonta kétszeri megjelentetését illeti, az egyelőre — a nagy előállítási költségek miatt — kivihetetlen.

Malárik Pál (Hosszufalu) hozzászól a tárgyhöz, majd pedig felkéri előadót, hogy az általa a közgyűléshez intézett emlékiratot olvassa fel. Előadó ennek eleget téve, az emlékiratot felolvassa. A kérdéses irat meleghangu üdvözlés után

panaszt tartalmaz arra nézve, hogy a Hornarul 8—10 nap késéssel érkezik ki a tagokhoz. Kéri, hogy a díjak befizetésének nyugtázása a szaklap útján történjék. Intenzív propagandát javasol, hogy valamenyi kartárs legyen tag. Kéri az egyesület intézkedését, hogy az eddig divott időelőtti tanoncfelszabadítások szünjenek meg. Erre nézve Malárik kartárs bemutatja 1878-ban kelt tanonclevelét annak igazolásául, hogy a multban a kéményseprőtanoncok előkészítésére sokkal több gond fordított.

Schneidhoffer János alelnök (Szászrégen) a bukovinai és moldvai, esetleg a beszarábiai kartársak megszervezésére javasolja, hogy az egyesület augusztus havában tartson rendkívüli közgyűlést Csernovicban. E javaslatot németül is előadja.

Grindei Mihály (Csernovic) válaszképen ismerteti a bukovinai helyzetet. Előadja, hogy a rendkívüli közgyűlés előkészítéséhez időre van szüksége s erre nézve a bukovinai kartársakkal értekezletet kell tartania. Ennélfogva az augusztusi közgyűlésre nézve határozott ígéretet nem tehet.

H. Cwiok és *Olejko* Simon csernovici kartársak hozzászólása után a közgyűlés elhatározza, hogy a rendkívüli közgyűlés határidejét csak a bukovinaiak értesítésének beérkezése után tűzze ki az elnökség.

Lőrinczy István alelnök (Kolozsvár) az alapszabályok értelmében minden hónapban tartandó volna egy választmányi ülés, de ez a nehézségek miatt mellőzendő; ehelyett azonban kéri a közgyűlést, hogy utasítsa a pénztárost, hogy a Hornarulban közölje a pénztári forgalmat.

Platz Kálmán egyesületi pénztáros a javaslat keresztülvitelét lehetetlennek tartja és kifogást emel a pénztári ellenőrök működése ellen.

Vita után közgyűlés napirendre tér a javaslat felett.

Dauda István (Reghiu) javaslatot tesz, hogy közgyűlés szavazzon jegyzőkönyvi köszönetet a vásárhelyi hatóságoknak a kartársakkal szemben tanusított jóindulatukért. Különösen kéri a jegyzőkönyvi köszönetet Bernády György polgármester és Kovács Elek városi tanácsos részére, akik lehetővé tették a közgyűlésnek a városi székház disztermében való megtartását.

Közgyűlés a javaslatot elfogadja s köszönetet szavaz a marosvásárhelyi hatóságoknak, különösen pedig Bernády György polgármester-

nek és Kovács Elek városi tanácsosnak. Továbbá köszönetet szavaz Ónagyméltósága gróf Majláth Gusztáv Károly püspök urnak a szt. Flórián-ünnep megtartásáért, továbbá főtiszt. Jaross Béla marosvásárhelyi apát-plébános urnak a közbenjárásáért és a felajánlott szt. Flórián zászlóért.

Borsitzky Mihály (Marosujvár) megyei felügyelői tisztéről lemond s maga helyett Szabó Gyula tövisi kartársat ajánlja.

Elnök a lemondást visszautasítja és felhívja Borsitzky kartárs figyelmét arra, hogy a tisztújító közgyűlés 1927 május 4-én lesz.

Schadt János megyei felügyelő (Segesvár) ismerteti a nagyküüllőmegyei helyzetet s közli, hogy igen nehezen tud dolgozni a megyei kartársakkal.

Friedrich József megyei felügyelő (Marosvásárhely) fölveti az egyesületi jelvény kérdését.

Elnök erre nézve megjegyzi, hogy az egyesület vezetősége erre későbbben, az alapszabályok végleges jóváhagyása után fog visszatérni.

Több tárgy nem lévén, elnök a közgyűlést bezárja.

Kmf.

Nágel Ottó,
elnök.

Papp László,
jegyző.

Protokoll,

aufgenommen in der am 4. Mai 1926 im grossen Saale des Stadthauses zu Târgu-Mureş abgehaltenen ordentlichen Generalversammlung des Landesvereines der Rauchfangkehrermeister von Siebenbürgen, Banat, Krischana und Maramureş.

Präsident: Otto *Nágel*, Notar und Referent: Ladislaus *Papp*.

Anwesend waren ausser den in der separaten Liste Erwähnten: Alexius *Kovács* Ratsher, in der Vertretung des städtischen Rates, die Delegierten der verschiedenen Gewerbe-genossenschaften von Târgu-Mureş und die Deputation der städtischen Feuerwehr.

Die Generalversammlung beginnt um 10 Uhr vormittag.

Präsident Otto *Nágel* begrüsst die Anwesenden, insbesondere begrüsst er mit Wärme die drei Delegierten der Bukowinaer Kollegen. Nachdem er festgestellt hat, dass die General-

versammlung beschlussfähig ist und dass die Abhaltung derselben von der Polizeipräfektur regelmässig genehmigt wurde, eröffnet er die Sitzung.

Nachher erhebt sich Alexius Kovács Rats herr und verdolmetscht der Generalversammlung den Gruss der Stadt. Er wünscht Erfolg zum Kampfe, der die Gäste in seine Stadt gebracht hat.

Die Generalversammlung empfängt den Gruss mit Ovationen.

Notar verdolmetscht den Gruss in rumänischer, Vizepräsident Johann *Schneidhoffer* in deutscher Sprache.

Präsident fordert den Notar auf, die Protokolle der am 4. Mai 1925 abgehaltenen ordentlichen, und der am 21. Juni 1925 abgehaltenen ausserordentlichen Generalversammlung zu verlesen. Nach dem Verlesen wurde ersteres Protokoll von den Kollegen Johann *Schadt* und Ludwig *Mrofcsák*, das letztere von Johann *Hennert* und Anton *Haberzettl* beglaubigt.

Die Generalversammlung nimmt die Protokolle zur Kenntnis.

Vereinssekretär Michael *Darida* liest sein Referat vor. Er gibt Rechenschaft von seiner Reise nach Bukarest vom 2. Februar d. J., die er im Interesse des Vereines vorgenommen hat. Der Aktenverkehr im vorigen Jahre war 90, im Jahre 1926 25 Stück, meistens Korrespondenz mit den Behörden im Interesse der Mitglieder. Die Zahl der Mitglieder hat sich mit den Neueingetretenen auf 245 erhöht. Er erwähnt die grosse Wichtigkeit des Eintrittes der Bukowinaer Kollegen. Der Verlust des Vereines an Verstorbenen war ziemlich gross. Diese waren folgende Mitglieder: Josef Muntean (Pui), Esaias Sziklaváry (Jibou), Adam Adamovits (Făget), Ludwig Olasz (Ibaşfalău) und Frau Ignatz Nüssl (Timișoara). In diesem Jahre hat auch unser Kollege Anton Rehling seine Gemahlin verloren.

Die Generalversammlung nimmt das Referat zur Kenntnis.

Vereinsnotar Ladislaus Papp liest seine Meldung über die Tätigkeit des Vereines vor. Unter anderen erwähnt er die Ursache, der das Memorandum sein Entstehen verdankt. Das Memorandum wurde vom Präsidium an alle Ministerien, dem Abgeordnetenhaus, dem Senate und allen Handelskammern verschickt, und wir erhielten das förmliche Versprechen, dass die Wünsche der Rauchfangkehrermeister aufs beste erledigt werden. Bezüglich der Vereinsstatuten

meldet er, dass dieselben noch immer beim Clujer Gerichtshofe sind und dass die Genehmigung derselben zufolge der Krankheit des Referenten eine Verspätung erlitten hat. Der Verein ist im vorigen Jahre für die Timișoaraer Kollegen, deren Gewerbe lizenzen von der Stadt kommunifiziert wurden, in Aktion getreten. Die Angelegenheit ist bis heute nicht erledigt, da Stadt Timișoara sich der Sache gegenüber sehr reserviert hält. Der Verein hat für die Gewerbeangelegenheit der Rauchfangkehrerwitwe Josef Muntean in Pui, interveniert. Nachher war der Verein genötigt, mit der Generaldirektion der CFR. in Verbindung zu treten, um den gesetzwidrigen Verordnungen der subalternen Behörden bezüglich der Kamine von Eisenbahngebäuden, vorbeugen zu können. Die endgültige Erledigung dieser Frage ist aber auch in strengem Zusammenhange mit dem Memorandum. Die Gewerbeangelegenheit der Witwe des Kollegen Ludwig Olasz wurde auf unsere Intervention ebenfalls aufs Beste erledigt. Mit dem Beitritte der Bukowinaer Kollegen hat unser Verein an Gebiet viel gewonnen. Das Erscheinen der drei Kollegen ist ein Beweis, dass das Wollen ernst gemeint ist. Erwähnenswert ist der Kollege Michael Grindei von Czernowitz, der die ersten Schritte der Annäherung getan hat und ein reges und warmes Interesse für unser Vereinsleben zutage brachte. Zuletzt gelang es uns, mit den österreichischen Fachgenossen in Verbindung zu treten, und wir tauschen unsere Fachblätter gegenseitig aus. Es lohnt sich, von der Organisation der Kollegen vom Komitee Timiș-Torontal besonders Erwähnung zu tun. Unter der Leitung der Kollegen Johann Hennert und Anton Haberzettl wurde ein Fünferkomitee erwählt, welches die Administration der Komitatsangelegenheiten versieht. Die Mitglieder zahlen ihre Gebühren in die Kasse dieses Komitates, um der Zentrale die Evidenz zu erleichtern. In Nr. 10 vom 15. Oktober 1925 des „Hornarul“ wurde mitgeteilt, dass Rauchfangkehrer die einprozentige Verkehrssteuer nicht bezahlen müssen, da im Sinne des Gesetzes über die Luxussteuer (Kap. II. § 30) diejenigen Einkünfte, die mittels Verordnungen tarifartig festgestellt sind, solchen Steuern nicht unterworfen sind. Als Exempel erwähnt er den Kollegen Alexander Aniczás von Ocland, der in einigen Wochen nicht nur das Komitat Odorheiu reorganisiert hat, sondern es ist ihm auch gelungen, das Erhöhen der Preise

zu erkämpfen. Laut des in der vorjährigen ordentlichen Generalversammlung erbrachten Beschlusses wurde dem erwählten Ehrenmitgliede des Vereines Josef *Biró*, Generalsekretär der Gewerbekammer zu Târgu-Mureş, das diesbezügliche Ehrendiplom eingehändigt. Referent, als verantwortlicher Redakteur des „Hornarul“ meldet, dass es ihm den Jahren 1925 und 1926 gelungen ist, das Blatt in jedem Monate erscheinen zu lassen, obwohl dieses Erscheinen sehr oft verhindert war. Er dankt dem Mitarbeiter Koloman Platz für die erwiesene Beihilfe, die er ihm trotz seiner vielen Kassierarbeiten gegönnt hat. Gleichzeitig dankt er auch der Frau Koloman Platz, die das Expedieren des Blattes versah. Auch dankt er denjenigen Kollegen, die das Blatt mit eingesandten Artikeln unterstützten.

Nach den Bemerkungen des Koloman *Kálló* (Aiud) und des Koloman *Platz* (Cluj), nimmt die Versammlung die Meldung zur Kenntnis.

Vereinskassier Koloman Platz legt nach kurzer Einleitung die Kassenmeldung vor.

EINKÜNFTE:

Rest am 30. April 1925	---	---	10.211 Lei
Inkasso v. 1. Mai 1925 bis 30. Apr. 1926	50.640	Lei	
Zusammen	---	60 851	Lei

AUSGABEN:

Vom 1. Mai 1925 bis 30. April 1926	44.964	Lei
Rest	---	15.889 Lei
Zu den Memorandumspesen sind bisher von 105 Mitgl. eingelaufen	25.755	Lei
Ausgaben	---	9.987 Lei
Rest	---	15.768 Lei

Zum Schlusse seiner Meldung fügt er die Verdienste bei, die sich die Kollegen Josef Friedrich, Johann Schadt und Otto Nágel im Zustandebringen des Landesvereines erworben haben. Er empfiehlt, die Generalversammlung möge dem Vereinsnotar Ladislaus Papp und den Kollegen Johann Hennert, Anton Rehling, Anton Haberzettl, Johann Schneidhoffer, Stefan Dauda und Josef Friedrich Dank und Anerkennung votieren, Zum Schlusse bittet er um sein Absolutorium.

Die Generalversammlung votiert den Erwähnten Dank und Anerkennung, und erteilt dem Vereinskassier das Absolutorium.

Präsident beschreibt die mit den administra-

tiven Grenzverschiebungen entstandenen Anomalien. Viele Kollegen würden zufolge der neuen Einteilung einen grossen Schaden erleiden, und deshalb schlägt er vor, die Komitate sollen in ihren Sitzungen die Angelegenheit untereinander erledigen, und nur wenn es ihnen nicht gelingt ein Übereinkommen zu treffen, mögen sie sich an den Verein wenden, um bei den Behörden zu intervenieren.

Dionisius *Baritz* (Tulghes) beklagt sich, dass sein Arbeitsbezirk gänzlich zerfallen ist und ersucht den Verein, in seinem Interesse vorzugehen, da seine Existenz unter den jetzigen Umständen vollkommen unmöglich ist. Ludwig *Mrofcák* (Huedin) beklagt sich auch, dass er durch die Änderung der Komitatsgrenzen viel Schaden erlitten hat. Alexander *Fekete* (Salonta) schlägt vor, die Rauchfangkehrermeister mögen die diesbezüglichen Massnahmen der Behörden nicht zur Kenntnis nehmen, sondern auch weiterhin im bisherigen Bezirke arbeiten.

Nach den Bemerkungen der Kollegen Rudolf *Török*, Karl *Farsch* und des Geschäftsführers L. *Egri* beschliesst die Generalversammlung, dass diejenigen Meister, deren Bezirke eine Abänderung erlitten hat, sollen Komitatssitzungen abhalten und die Angelegenheit der Bezirke untereinander erledigen, und nur wenn dies nicht gelingt, sich an den Verein wenden.

Präsident: Der Tarif mit der Grundtaxe von 15 Lei, welcher die Beilage unseres Memorandums bildet, ist jetzt im Zuge, genehmigt zu werden. Die Leitung des Vereines hat eine befugte Person beauftragt, die Sache auszuarbeiten und hat zur Deckung der Spesen einen gewissen Betrag festgesetzt. Dieser Betrag muss von den Kollegen bezahlt werden. Das Geld bleibt natürlich in der Kasse des Vereines, bis wir die endgültige Erledigung nicht in der Hand haben, und deshalb wird ein Mitglied des Präsidiums zu seiner Zeit nach Bukarest reisen, um die Spesen persönlich zu bezahlen. Die Komitatsinspektoren mögen dies in ihren Sitzungen den Mitgliedern zur Kenntnis bringen, und die Mitglieder mögen sich zur Zahlung der Besteuerung mit der Unterfertigung der diesbezüglichen Obligationen verpflichten.

Nach kurzer Diskussion beauftragt die Generalversammlung das Präsidium, die diesbezüglichen vorzunehmen, und die Komitatsinspektoren, den Beitrag in Komitatssitzungen den

Mitgliedern mitzuteilen und mit selben die Obligationen unterschreiben zu lassen.

Präsident schlägt vor, die Mitglieder mögen zu den in ihrem Interesse laufenden Korrespondenzen Briefmarken beilegen, da der Verein mit den Postspesen zu sehr belastet ist.

Die Generalversammlung nimmt den Vorschlag an.

Ladislav *Papp* schlägt vor, dass die Mitgliedsgebühren und der Abonnementspreis des Hornarul vereinigt werde um hiemit die Kassenadministration zu vereinfachen. — Gleichzeitig macht er den Vorschlag, dass mit Rücksicht auf die grossen Auslagen, die Gesamtgebühren mit 50 Prozent, das heisst von 300 auf 450 Lei erhöht werden. Deshalb verlangt er einen Beschluss zu fassen, dass diejenigen Mitglieder, die bereits für dieses Jahr eingezahlt haben, diese Einzahlungen vom 1. Januar 1926 in obigem Sinne zu ergänzen haben.

Stefan *Dauda* (Reghin): Die Taxen sollen proportionell, nach der Zahl der Arbeiter die der Meister beschäftigt, festgestellt werden.

Präsident deutet auf die Schwierigkeit, dass die Taxen so nicht fixiert werden können, nachdem sich die Zahl der Arbeiter fortwährend verändert und die Evidenz auch übrigens schwer durchzuführen ist.

Nach der kurzen Rede des Vereinskassiers, nimmt die Generalversammlung den Vorschlag des Referenten an.

Referent: Das Quittieren der Einzahlungen möge in der Zukunft mittelst des Hornarul geschehen, um solcherweise ansehnliche Auslagen zu ersparen.

Der Vorschlag wird einstimmig angenommen.

Präsident schlägt vor, das Monatshonorar des Redakteurs auf 1500 Lei zu erhöhen.

Die Versammlung nimmt den Vorschlag an und beauftragt, den Beschluss zu vollführen.

Präsident schlägt vor, die Generalversammlung möge dem Vereinsnotar für die Zusammenstellung und die Übersetzung des Memorandums ein Spezialhonorar von 5000 Lei zu votieren.

Die Generalversammlung nimmt den Vorschlag an und beauftragt den Vorstand, das Honorar dem Vereinsnotar zu bezahlen.

Referent Ladislav *Papp* legt das Budget für das Jahr 1926 in Folgendem vor:

Auslagen:

Honorar des Redakteurs	18.000 Lei
Druckspesen des Hornarul	50.000 Lei
Postspesen	6.000 Lei
Schreibmaterial, Drucksachen	6.000 Lei
Unvorhergesehene	15.000 Lei

Zusammen: 95.000 Lei

Einnahmen:

220 Mitglieder zu 450 Lei 99.000 Lei

Rest: 4.000 Lei

Die Generalversammlung nimmt das Budget an.

Präsident beruft sich auf Art. 3. § 10 der Statuten und schlägt vor, dass die Kollegen Johann Schadt, Karl Wittstock und Josef Friedrich, zur Anerkennung ihrer langen Tätigkeit im Gewerbe, und die Verdienste, die sie sich in unserem Vereine erworben haben, zu Ehrenmitgliedern erwählt werden.

Die Generalversammlung erwählt die genannten Kollegen zu Ehrenmitgliedern des Vereines und fordert den Präsidenten auf, die Ehren diplome zu verabfolgen.

Präsident übergibt die Diplome mit warmem Grusse den anwesenden Kollegen Johann Schadt und Josef Friedrich, die zu Tränen gerührt hiefür danken. — Für den krank liegenden und deshalb abwesenden Karl Wittstock übernimmt Karl *Braunberger* (Bistritz) das Diplom.

Ladislav *Papp* verdolmetscht den deutschen Brief des Czernowitzer Kollegen Simon *Olejko*, in welchem dieser die Generalversammlung im Namen der Bukowinaer Kollegen begrüsst und beglückwünscht. — Unter anderem schlägt Genannter vor, der Verein möge den Namen „Verein der Rauchfangkehrer Rumäniens“ aufnehmen und das Fachblatt monatlich zweimal erscheinen lassen.

Präsident dankt für den Gruss.

Ladislav *Papp* antwortet auf die schriftliche Ansprache und erklärt, dass die Veränderung des Titels des Vereines vorläufig unmöglich ist. Das Fachblatt kann auch zufolge der grossen Auslagen derzeit nur monatlich einmal erscheinen.

Paul *Malárik* (Satulung) bittet den Referenten er möge seine an die Generalversammlung gerichtete Gedenkschrift vorlesen. In dieser bittet er den Verein zu trachten, dass unausgebildete Lehrlinge nicht freigesprochen werden, und zeigt seinen, aus dem Jahre 1878 her-

stammenden Lehrlingsbrief vor, um zu beweisen, dass die Vorbereitung der Lehrlinge in der Vergangenheit sorgfältiger ausgeführt wurde.

Vizepräsident Johann *Schneidhoffer* schlägt für den August d. J. eine ausserordentliche Generalversammlung in Czernowitz vor, um die Kollegen der Bukowina, und eventuell von Bessarabien und der Moldau zu organisieren. Dasselbe führt er auch in deutscher Sprache vor.

Michael *Grindei* (Czernowitz) verhandelt in seiner Antwort die Lage in der Bukowina, und erklärt, er brauche zur Vorbereitung der Versammlung einen gewissen Zeitraum. Diesbezüglich muss er mit den Bukowinaer Kollegen verhandeln.

Nach den Bemerkungen der Czernowitzer Kollegen H. *Cwiok* und Simon *Olejko* beschliesst die Generalversammlung, bezüglich der Bukowinaer Konferenz die Mitteilungen der Bukowina abzuwarten.

Michael *Borsitzky*, Komitatsinspektor (Uioara), dankt von seinem Posten als Inspektor ab und empfiehlt anstatt seiner den Kollegen Julius Szabó (Teiuş).

Präsident nimmt die Abdankung nicht an, da das Mandat der Inspektoren erst im nächsten Jahre abläuft.

Johann *Schadt* (Sighişoara) spricht über die Lage des Grosskokler Komitates und teilt mit, dass er mit den Mitgliedern sehr schwer fortkommen kann.

Nachdem keine Gegenstände mehr sind, schliesst Präsident die Sitzung.

D. w. o.

Otto Nágel
Präsident.

Ladislaus Papp
Notar.

Jegyzőkönyv

Felvétel a Kéményseprőmesterek Országos Egyesületének Marosvásárhelyt, 1926 május 3-án tartott választmányi ülésében.

Jelen voltak a külön jegyzékben felsoroltak.

Elnök: Nágel Ottó, jegyző: Papp László.

Elnök az ülést megnyitja és kéri, hogy mindenki szóljon hozzá a megbeszélendő tárgyakhoz.

1. Elnök fölveti a memorandum mellékletét képező árszabály keresztülvitelének ügyét s előadja, hogy a kivitel f. év június végére végre

lesz hajtva, azonban a költségek viseléséhez a tagoknak hozzá kell járulniok egy fejenként teljesítendő összeggel.

Schadt János (Segesvár): A költségek kifizetése az egyesület vezetősége által csak teljes siker esetén teljesítendő.

Elnök a felszólalót megnyugtatja, hogy ez így is határozottatott.

Dauda István (Reghiu) kéri a javaslatot németül tolmácsolni, aminek Papp László tesz eleget.

Platz Kálmán (Cluj) utólag javasolja, hogy a tarifaemelés csak azokra a megyékre nézve hirdettessék ki, amelyek a hozzájárulást befizették.

Schneidhoffer János (Reghiu) ajánlja, hogy a megyei felügyelők a hozzájárulási összeget saját hatáskörükben szedjék be.

Dauda István, *Schadt* János, *Papp* László, *Seidner* Mihály, *Novák* Béla, *Davida* Mihály és *Schneidhoffer* János a kérdéshez hozzászólnak.

Platz Kálmán egyesületi pénztárnok panasz tárgyává teszi, hogy a tagok a memorandumra megszavazott költségeket sem fizetik.

Hannert János javasolja, hogy a megyei felügyelők irassanak alá a tagokkal egy kötelező nyilatkozatot a hozzájárulás megfizetésére vonatkozólag s az összegeket szedje be a megyei felügyelő, vagy létesüljön egy ötös bizottság, mint az ő megyéjükben, ahol külön megyei pénztáros is van.

Aniczás Sándor, *Seidner* Mihály és *Schadt* hozzászólása után *Orendt* Gyula megyei felügyelő (Sepsiszentgyörgy) felajánlja, hogy bár Háromszékmegyét nehezen tudja összetartani, — ő maga deponálja a 8 tag után eső hozzájárulást.

Grindei Mihály (Csernowitz) a kérdésre megjegyzést tesz.

Választmány a javaslatot a közgyűlés elé utalja.

2. *Papp* László előadó előterjeszti javaslatát a tagdíj és lapdíj egyesítésére, valamint az egyesített díjnak 50 százalékkal, tehát 300-ról 450 leire való felemelésére vonatkozólag. Ugyanezen javaslatot német nyelven is tolmácsolja.

Választmány határozatot hoz a kérdésnek a választmány elé utalására.

3. *Papp* László ismerteti a kerületi beosztásokban történt változásokat.

Olasz Lajosné (Érzsébetváros) képviselője útján közli, hogy a megyei alispán és főispán

egymással teljesen ellentétes rendelkezéseket adtak ki a kerületi beosztást illetőleg.

Seidner Mihály kisküküllői felügyelő előadja, hogy a megyei tagok az ő kerületének felosztását kérték s leírja a kerületi beosztás körüli egyéb kellemetlenségeket.

Farsch Károly, *Dauda* István és *Smékál* János a kérdéshez hozzászólnak.

Schneidhoffer János javasolja, hogy a mesterek dolgozzanak az eddigi beosztás szerint s ha ez nem lehetséges, a megyei felügyelők tegyenek jelentést az egyesülethez.

A javaslat közgyűlés elé utaltatik.

4. *Platz* Kálmán egyes. pénztáros kéri, hogy a tagok az érdekükben történő levelezések posta költségeit térítsék meg s leveleikhez csatoljanak válaszbélyeget.

Aniczás Sándor udvarhelyi megyei felügyelő hozzászólása után a választmány az ügyet közgyűlés elé utalja.

5. *Elnök*: Az egyesületi tagdíjak és a Hornarul előfizetési díjainak nyugtázása történjék a szaklap útján.

A javaslatot a választmány a közgyűlés elé utalja.

6. *Papp* László javasolja, hogy a Hornarul technikai nehézségek miatt ezentul a hónap 1-én jelenjék meg.

Választmány rövid vita után napirendre tér a javaslat fölött.

7. *Nágel* Ottó elnök javasolja *Papp* László jegyző-szerkesztő fizetésének 50 százalékkal való felemelését.

Orendl Gyula hozzászólása után választmány utasítja az elnököt, hogy a javaslatot a közgyűlésnek terjessze elő.

8. *Nágel* Ottó elnök indítványozza, hogy *Papp* László jegyzőnek a memorandum elkészítéséért és lefordításáért szavazzassék meg 5000 lei külön tiszteletdíj.

Platz Kálmán egyes. pénztárnok a javaslatot támogatja.

Választmány a javaslatot magáévá teszi és a közgyűlés elé utalja.

9. *Grindei* Mihály (Csernowitz) magyarázatot kér arra az esetre vonatkozólag, hogy a seprést más kerület mesterével végeztetik. Egyúttal bejelenti, hogy Bukovinában a vasúti pályáépületek kéményeinek seprése szabad pályázat tárgyát képezi.

Schneidhoffer János alelnök megadja a magyarázó felvilágosítást.

Cwiok H. (Csernowitz): Szabad e egy mesternek idegen kerületben üzletvezetést vállalni, ha a saját kerülete nem biztosítja a megélhetését?

Schneidhoffer János felvilágosítása után *Stránszky* Ferenc (Petrozsény) hozzászól a kérdéshez.

10. *Smékál* János (Torda) fölveti az egyesület jelvényének a kérdését.

Választmány a javaslatot a közgyűlés döntésére bizza.

Több tárgy vagy indítvány nem lévén, elnök az ülést este 8 órakor bezárja.

K. m. f.

Nágel Ottó,
elnök.

Papp László,
jegyző.

Protokoll,

aufgenommen in der Sitzung des Ausschusses des Landesvereines der Rauchfangkehrermeister in Târgu-Mureş, am 3. Mai 1926.

Anwesend waren die in der separaten Liste Erwähnten.

Präsident: Otto *Nágel*, Notar: Ladislaus *Papp*.

Präsident eröffnet die Sitzung und bittet die Anwesenden, die Gegenstände gründlich zu beraten.

1. Präsident erörtert das Erwirken des im Memorandum gefassten Tarifes; die Sache wird bis Ende Juni wahrscheinlich endgültig erledigt, und die Mitglieder werden verpflichtet sein, zu den Spesen beizutragen.

Nach den Bemerkungen der Kollegen *Johann Schadt*, *Stefan Dauda*, *Koloman Platz*, *Johann Schneidhoffer*, *Michael Seidner*, *Adalbert Novák*, *Michael Darida*, *Johann Hennert* und *Alexander Aniczás*, wird die Angelegenheit der Generalversammlung überwiesen.

Referent *Ladislaus Papp* schlägt die Vereinigung des bisherigen Beitrages der Mitglieder und das Abonnement des „Hornarul“, sowie auch, dass diese so voreinigte Gebühr von 300 Lei auf 450 Lei erhöht werde.

Der Vorschlag wird der Generalversammlung überwiesen.

Vertreter der Witwe *Olasz* (Ibaşfalău) beklagt sich, dass der Präfekt und der Subpräfekt des Komitates bezüglich der Bezirkseinteilung

eine gänzlich entgegengesetzte Verordnung ausgegeben hat.

Johann *Schneidhoffer* schlägt vor, dass die Meister, den bisherigen Einteilungen entsprechend weiter arbeiten sollen, nur dort, wo dies unmöglich ist, wende man sich an den Verein.

Der Vorschlag wird der Generalversammlung überwiesen.

4. Koloman *Platz* Kassier begehrt, dass die Mitglieder die Portospesen der in ihrem Interesse expedierten Korrespondenzen entgelten und ihren Briefen Retourmarken beilegen.

5. *Präsident* schlägt vor, dass das Quittieren der Einzahlungen mittels des „Hornarul“ geschehe.

6. *Präsident* Otto *Nágel* schlägt vor, dass der Monatsgehalt des Notar-Redakteurs auf 1500 Lei monatlich erhöht werde.

7. *Präsident* schlägt vor, dass dem Notar

Ladislaus *Papp* für die Ausarbeitung und Übersetzung des Memorandums, ein Spezialhonorar von 5000 Lei votiert werde.

Die Vorschläge werden der Generalversammlung überwiesen.

8. Michael *Grindei* (Czernowitz): Was ist der Vorgang, wenn in einem Rauchfangkehrerbezirke der Meister eines andern Bezirkes arbeitet?

Johann *Schneidhoffer* erteilt die gewünschte Aufklärung.

9. Johann *Smékdál* (Turda) erwähnt die Angelegenheit des Abzeichens.

Die Frage wird der Generalversammlung überwiesen.

Die Sitzung wurde um 8 Uhr abends geschlossen.

Otto *Nágel*
Präsident.

Ladislaus *Papp*
Notar.

1926 május 4.

Derült időben gyültek össze tagtársaink május 3-án a marosvásárhelyi közgyűlést előkészítő értekezletre az építőiparosok impozáns székházában. Az érdeklődés választmányunk tagjai részéről elég meleg volt s ugyszólván izgatottan várták az égető kérdések letárgyalását. Maga a választmányi értekezlet a legsimábban, komoly szavazókhoz méltó rendben folyt le. A legkisebb incidens sem zavarta meg a különben csaknem három óra hosszát tartó ülést, úgy, hogy a másnapi közgyűlés tárgyait a legnagyobb nyugalomban elő lehetett készíteni. Emelte a pillanat komolyságát a gömbölyű ülésterem sötét faburkolata, a kerek nagyasztal, amelyek egy középkori főúri kastély termének elképzelését keltették bennünk.

Az értekezlet este 8 órakor ért véget s utána a jelenvoltak megfelelően jó hangulatban vonultak a Központi-étterembe, hogy a jól megérdemelt vacsorát elfogyasszák. A társaság egy hevenyészett nagy bankettasztalt foglalt el s megindult a tányér- és villacsörömpöléssel fűszerzett szakvíták áradata. Csaknem mindenki a szakmával foglalkozott, a másnapi közgyűlésen megvitandó tárgyakat boncolgatva. Igaz, hogy az „ülés“ nem sokáig tartott és bár a társaságot a jelenlévő szép asszonyok koszoruja

diszítette, e sorok szerény írója kénytelen lehajtott fejjel bevallani, hogy éppen ő volt az, aki leghamarább visszavonult szobájába — aludni, átengedve a teret az edzettebb és idősebb harcosoknak.

Másnap, 4-én reggel 7 órakor gyűlt össze a kartársakserege a Szentgyörgy utcai ref. leányiskola udvarán, ahol már a főtiszt. Jaross Béla apátplébános ur által nagylelkűen felajánlott gyönyörű lobogó várta az alája seregloket. Csakhamar megjelentek a helybeli ipartársulatok kiküldöttei zászlóik alatt, hogy felvonulásunkon részt vegyenek. Jakab ur, az építőiparosok szövetségének fáradhatatlan titkára rendezte a menetet, amely fél 8 órakor megindult a nagy plebánia-templom felé. A templom előtt találkozott menetünk a városi tűzoltóság egyenruhás küldöttségével, élén a fő- és alparancsnokkal, gyönyörű lobogójukkal.

A templom ajtajában várta felvonuló Szent Flórián gárdáját a lelkeszség, áldást mondva arra. A templom hajóját zsufozásig megtöltötte a hívők tömege, az áldozásra megjelent gyermekek és felnöttek serege. A menet a főoltár közelében fenntartott téren foglalt helyet s az ipartársulatok, valamint a tűzoltótestület zászlói képeztek sorfalat. 8 órakor hatalmas harang-

zugas mellett vonult a templomba főpásztorunk, gr. Majláth Gusztáv Károly püspök nagy kíséretével, hogy a szent misét elmondja, s hogy a felnőtt hívők és iskolásgyermek százait részesítse a szent áldozás malasztjában. Orgonabugás és a róm. kath. főgimnázium karának éneke kísérte az ünnepi misét. Az „Ite missa est“ után a főpásztor magasröptű szavakkal kérte Isten áldását a kéményseprők munkájára; áldást kért arra a nehéz küzdelemre, amely a mindennapi kenyérért foly. Szavai felemelték sziveinket az Ég Urához s a fohász, mely belőlük kelt, bizonyára őszinte és forró volt.

Legnagyobb sajnálatunkra nem láthattuk az oltár előtt Marosvásárhely katolikusságának fejét, Jaross Béla apátplébánost, akit betegsége kötött az ágyhoz és így ünnepünkön nem vehetett részt.

Mise után Nágel Ottó elnök, Lőrinczi István alelnök és Friedrich József megyei felügyelő tisztelegtek a főpásztornál s megköszönték neki, hogy kegyes volt ünnepünket még szebbé tenni. Azután menetünk a templom előtt újra felsorakozott s megindult a városi Székház felé, a közgyűlés színhelyére.

A közgyűlés lefolyásáról külön számol be a jegyzőkönyv. Csupán annyit kell megismétel-nünk, hogy a gyűlés megkezdése előtt küldött-ség kereste fel Bernády György polgármestert, hogy őt a gyűlésre meghívja. A polgármester azonban érhető okokból, óriási elfoglaltságára hivatkozva nem jelenhetett meg köztünk személyesen és helyettesítésével Kovács Elek városi tanácsost bizta meg, aki aztán a gyűlés megkezdése előtt a város vendégei gyanánt üdvözölt bennünket.

A gyűlés lefolyása komoly volt. Bár számíthattunk arra, hogy az egyes tagok türelmetlensége, nyomoruságszülte elkéseredése kemény szavakban fog kitörni, de ez nem következett be. Erős bennünk a jövő iránti bizalom, a hit egy jobb sorsban, amely nem hagyhatja el a küzdők szívét.

A sok tárgyat felölelő napirend csaknem 4 órát vett igénybe, de a tagok türelmesen és nyugodtan tárgyalták végig.

Közgyűlés után a megjelent tagokról és vendégekről fényképfelvétel készült a városháza egyik oldalbejárójánál, ahol a komoly, meglett férfiarok között derült és szép női arcok mo-

solyogtak a Kántor fényképész masinája felé. Nem csoda hát, hogy a kép nagyszerűen sikerült.

*

A hosszas gyűlés folyamán megéhezett társaság fölvonult a Központi étterem virágokkal díszített asztalához, hogy a sok szellemi táplálék után némi testi táplálékban is részesüljön. Ki is vette belőle mindenki a részét. Szerencsére egyetlen bicsérdysta sem volt köztünk, mert az bizonyára hűtlen lett volna a nyers karalábé elvéhez, látva a többiek étvágyát. Itt megállapíthatta e sorok szerény írója, hogy hiszen a „fekete gárda“ tud ám „tulípiros“ kedvű is lenni. Kovács Elek városi tanácsos szép tószta után Nágel Ottó elnök mondott beszédet az asztalnál, majd pedig az örökifju „Schadt bácsi“ is megrengette a levegőt köszöntőjével. A kedv derült volt és hogyné, amikor szép asszonyok hintettek közénk vidámságot.

Sajnos azonban, hogy a legszebb időket sem lehet semmi uton-módon meghosszabbítani, elérkezett az indulás ideje. A társaság szép lassan eloszlott, elhangzottak a bucsuüdvözlések s a Kolozsvárt lakó választmány — a jó hajóskapitány példájára — utolsónak hagyta el a hajót, akarom mondani Marosvásárhely városát, hogy pontosan egy év múlva, 1927 május 1-én Kolozsvárt üdvözölhesse a jelenvoltagekat.

Papp László.

4. Mai 1926

Bei schönem Wetter versammelten sich die Mitglieder am 3. Mai zur Vorbereitungskonferenz der Generalversammlung im imposanten Hause des Verbandes der Bauindustriellen. Das Interesse seitens unserer Ausschussmitglieder war ziemlich warm und sie erwarteten beinahe aufgeregt die Diskussion der Fragen. — Die Konferenz selbst verlief aber ernst, ernsten Gewerbetreibenden würdig. Nicht der kleinste Inzident störte die Verhandlungen, die fast drei Stunden lang dauerten, so dass die Gegenstände der Generalversammlung in der ruhigsten Weise vorbereitet werden konnten.

Die Konferenz war um 8 Uhr abends zu Ende, und nachher zogen die Anwesenden in

entsprechend heiterer Stimmung zur „Centrale,“ um das gut verdiente Abendessen zu nehmen.

Die Gesellschaft nahm bei einem grossen Bankettische Platz und da ging die mit Tellergeklirr begleitete Fachdiskussion los. Fast alles, was da war, beschäftigte sich mit Fachangelegenheiten, nur eben der bescheidene Verfasser dieser noch bescheideneren Kronik verfiel in eine stille Bewunderung des blonden Haares und der blauen Augen der anwesenden Damen. Pardon, es war ja aber nicht eben alles blond und blau . . .

Die „Sitzung“ dauerte nicht lange, und trotz den blauen Augen, war wiederum Unterfertiger, der den Kampfplatz als erster räumte, um sich in seinem Zimmer auszuträumen.

Am nächsten Morgen um 7 Uhr versammelten sich die Fachgenossen im Hofe der ref. Mädchenschule, wo bereits die vom Herrn Abtpfarrer Jaross aufgebotene sehr schöne Fahne ihrer harnte. Bald erschienen auch die Delegierten der Gewerbegeossenschaften mit ihren Fahnen, um an unserem Feste teilzunehmen. Herr Jakab, der unermüdliche Sekretär der Bauindustriellen, arrangierte den Aufzug, der bald zur grossen Pfarrkirche am Hauptplatze zog. Vor der Kirche begegneten wir den Zug der Feuerwehr, die auch mit ihrer Fahne an der Spitze aufmarschierte.

Am Eingange der Kirche wurde unsere Gilde vom Klerus empfangen und gesegnet. Das Schiff der Kirche war voll mit Gläubigen, mit Erwachsenen und Schulkindern. — Unser Zug nahm in der Nähe des Altars, auf beiden Seiten Platz. Die Fahnen bildeten Spalier. Um 8 Uhr, bei grossem Glockenklang, zog unser Kirchenfürst, Graf Gustav Karl Majláth, Siebenbürgens Bischof mit einer grossen Begleitung in die Kirche, um die Festmesse zu lesen und um Hunderten von Gläubigen die hl. Kommunion zu verabreichen. — Nach dem „Ite missa est“ erflachte der Bischof Gottes Segen und Gnade mit hochflügelnden Worten auf uns, er segnete unseren Kampf für das tägliche Brot.

Nach der hl. Messe besuchten Präsident Otto Nágel, Vizepräsident Stefan Lórinzi und Komitatsinspektor Josef Friedrich den Bischof, um ihm zu danken. — Dann stellte sich unser Zug vor der Kirche wieder auf, und ging zum Stadthause, an die Stelle der Generalversammlung. —

* * *

Über den Verlauf der Generalversammlung habe ich nicht viel zu berichten, da das Protokoll genügende Rechenschaft gibt. Eine Deputation besuchte vor Beginn der Verhandlungen den Bürgermeister Georg Bernády um ihn einzuladen. Der Bürgermeister, nachdem er allzusehr beschäftigt war, konnte die Einladung nicht annehmen und beauftragte den Stadtrat Alexius Kovács, ihn zu vertreten.

Die Verhandlungen verliefen im ernstesten Tone, obzwar zu befürchten war, dass sich die Ungeduld, die Not und Sorge um die Zukunft in harten Worten Bahn brechen wird. Jedoch das Vertrauen unserer Fachgenossen ist so gross, dass es nicht zu einem Ausbruch kommen musste.

Die Verhandlungen dauerten fast 4 Stunden lang und endeten in demselben ruhigen Tone, in welchem sie begannen.

Um halb 2 Uhr wurde von den Anwesenden eine Photographieaufnahme gemacht, und zwischen den ernsten Männergesichtern lächelten der Photographiemaschine schöne Frauenantlitze entgegen.

* * *

Die während der Generalversammlung ausgehungerten Mitglieder und Gäste eilten zur „Centrale“, um nach den geistigen Nahrungen auch von körperlichen Nahrungen etwas zu geniessen. — Jedermann nahm sein Teil davon, ja sogar auch der „geistigen“ Nahrungen wurde tapfer zugesprochen. — Zum Glück war unter den Anwesenden kein Anhänger des Meisters Bicsérdy, da der Arme wahrscheinlich verzweifelt wäre, angesichts des gesunden Appetites der Genossen. — Und hier bewährte es sich,

dass die Welt keinen „blauen Dunst“ hat was das „schwarze Heer“ in „rosafarbiger Laune“ leisten kann. — Bei Tisch erhob sich Herr Alexius Kovács, Ratsherr, mit vollem Glase zu einem Toaste, nach ihm sprach der Präsident Otto Nágel seinen Trinkspruch. Ja sogar der „Schadt-bácsi“ liess die Luft durch seine Worte erzittern. — Alles war heiter, und warum denn nicht, wenn ja die helle Stimme der schönen, noch schöneren und schönsten Frauen das Gespräch würzte?

Ich könnte weinen, wenn ich daran denke, dass der schönste Tag auch nicht bis auf eine Woche verlängert werden kann. — Die Zeit des Abschiedes kam, und man musste scheiden. Die Zahl der Tischgäste verringerte sich allmählich, der Abend stellte sich ein, und nach den letzten Händedrücken und Grüßen verabschiedete man sich mit einem herzlichen Wunsche: „Auf Wiedersehen im Jahre 1927 in Klausenburg!“

Ladislaus Papp.

Organisation der Komitate

In unserer Generalversammlung, ja auch früher, sprachen wir oft von der Organisation des Komitates Timiş-Torontal. In diesem Komitate wurde ein Komitee von 5 Mitgliedern erwählt, welches diejenigen Angelegenheiten, die die Mitglieder des Komitates unmittelbar angehen, erledigen und die Beiträge einheben. Solcherweise vereinfacht sich die innere Administration des Vereins.

Die bisherigen Erfahrungen bewegen uns, dieses System zu erweitern. Jedenfalls ist es empfehlenswert, da die vereinigten Komitate mehr Kraft in sich vereinigen.

So fordern wir die Komitate Caraş, Severin und Arad auf, mit dem Komitate Timiş-Torontal gemeinsam Sitzungen zu halten, und in einer besonderen zu diesem Zweck zusammengerufenen Sitzung die Möglichkeit des Zusammenarbeitens zu besprechen. Natürlich bleibt

das Kontrollrecht und die Pflicht der Komitatsinspektoren, mit den Komitatsbehörden zu verhandeln, aufrecht. In dieser Weise können dann auch die durch die Grenzverschiebungen entstandenen Miserien leichter ausgeglichen werden.

Nach demselben Muster können sich dann die Komitate Bihor, Salaj, Sătmar und Maramureş in eine Gruppe, und die Komitate Treiscaune und Ciuc vereinigen.

In den gemeinschaftlichen Sitzungen wäre dann der erste Gegenstand: die Regelung der veränderten Arbeitsbezirke. *Präsidium.*

Megyei szervezkedés

Közgyűlésünkön, de azt megelőzőleg is már többször esett szó Temestorontál megyének mintaszerű szervezetségéről. Hangoztattuk már, hogy ebben a megyében a tagok sorából alakult egy öttagu bizottság, mely a megyei tagokat közvetlenül érintő ügyeket a maga hatáskörében intézi, a tag- és lapdíjakat beszedi, miáltal nemcsak ellenőrző munkát végez a megye területén, de az egyesület központi ügykezelését is nagyban megkönnyíti és támogatja.

Az eddig tapasztaltak arra indítanak bennünket, hogy ezt a rendszert kibővítsük és kiterjesszük. Tesszük ezt azért, hogy a megyék szilárdabb tömörületbe egyesülve, vállvetve dolgozhassanak anélkül azonban, hogy ez a tagok rovására menne.

Igy felhívjuk Krassó-, Szörény- és Arad-megyékben lévő tagjainkat, hogy egy, a temestorontáliak által összehívandó közös gyűlésen beszéljék meg a megyék egyesülésének lehetőségét, fentartván azonban a megyei felügyelőknek az ellenőrzésre vonatkozó jogát; ez a tömörítése a megyéknek lehetővé teszi azt is, hogy a közigazgatási határok eltolódása folytán beállott kerületváltozások is kiegyenlítődjenek.

Igy — ugyanezen mintára — szervezhetnek Bihar-, Szilágy-, Szatmár- és Maramaros-megyék, más csoportban Háromszék- és Csikvármegyék.

Itt ismét felhívjuk a tagok figyelmét arra, hogy a megváltoztatott munkakerületek ügyét a közgyűlés határozata értelmében tűzzék napirendre a megyei és szervezkedőüléseken, mert mindenestre a legajánlatosabb, hogy a kerületek magunk közt rendeztessenek és már kész programmal léphessünk az illetékes hatóságok elé. ne pedig az egyes fórumok kényétől kedvétől tegyük függővé legfontosabb létérdeinket: a kerületi beosztást.

Elnökség.

Halálozás. *Reinelt Agoston* szatmári kar-társunk f. hó 5-én 54 éves korában meghalt. Az elhunytban egyesületünk egy buzgó, lelki ismeretes harcosát veszttette el. A gyászoló családnak mély és igaz részvétét tolmácsolja az elnökség és a Hornarul szerkesztősége.

Kik vettek részt a Marosvásárhelyen május 4-én megtartott rendes évi közgyűlésen

Nágel Ottó, Lőrinczy István, Platz Kálmán, Novák Béla, Darida Mihály, Papp László Cluj. Pásztor Jánosné, Platz Jánosné, Marosi Györgyné, Juhász Lajos képvis. Cluj. Nágel Nándor üzletv. Cluj. Wittstock Károly képvis., Braunberger Károly Bistrița. H. Cwiok, Gridei Mihály, Olejko Simon Cernăuți. Friedrich József, Friedrich Ferenc, Sátrának Kálmán, Pataky Albert, Moldován János, Nágel Ferencné, Veress Mihály Marosvásárhely. Schneidhofer János, Dauda István, Farsch Károly Reghinul Săsesc. Sziklaváry Ezsaiásné képvis. Jibou. Olasz Lajosné képvis. Dumbrăveni. Seidner Béla üv., Török Rezső Dicioșanmărtin. Hennert János Jimbolea. Haberezttl Antal Becicherecul Mic. Kondorosi István Aradul Nou. Stránszky Ferenc Petroșani. Vrenik János Lupeni. Schulleri Gyuláné képvis. Lonea. Jakab K. Géza Botoș. Baritz Dénes Tulgheș. Veress Jánosné Ghiurghiu. Malárik Pál Satu-lung. Inke György képvis. Feldioara. Seidner

András képvis. Roșnov. Jójárt G. József képvis. Miercurea-Niraj. Fekete Sándor Salonta. Hoffmann Sándor képvis. Tileagd. Schadt János, Welter János képvis., Seidner Jánosné képvis., Szilágyi Pál képvis., Gyöngyösi Ferenc képvis., Gyöngyösi Vilmos képvis., Folberth János képvis. Sighișoara. Borsitzky Mihály Uioara. Szabó Gyula Teiuș. Kálló Kálmán Aiud. Szilágyi János Abrud. Aniczás Sándor Ocland. Mrofcák Lajos Huedin. Moldován Józsefné Bălăușeri. Antal József Cohalm. Stupeczky J. Sânpaul. Orendt Gyula Sft. Gheorghe. (Az összes háromszékmegyei tagok nevében is.)

Részvettek továbbá: Kovács Elek városi tanácsos, a helybeli ipartársulatok és a városi tűzoltóság kiküldöttei, a helyi lapok szerkesztőik utján és a kereskedelmi és iparkamara kiküldöttei.

Mint vendégek jelenvoltak a közgyűlésen: Platz Kálmánné, Novák Béláné, Friedrich Józsefné, Safrának Kálmánné, Pataky Albertné, Veress Mihályné, Stránszky Ferencné, Schneidhofer Jánosné, Jójárt G. Józsefné, Antal Józsefné.

(A kik a jegyzékből tévedés folytán kimaradtak, közölnék ezt velünk, hogy pótlólag közzétehessük. — Szerk.)

2 nőtlen segédet keresek ellátással. *Jakabfalvy Jakab* kéményseprőmester, Delta (jud. Timiș-Torontal).

Megbízható, józan életű segédet keresek. Fizetés havi 1500 lej, mellékkereset, ételmezés és lakás. *Favagó Antal* kéményseprőmester, Ciacova.

Nőtlen segédet keresek állandó munkára. Fizetés megegyezés szerint. *Miksovits György* kéményseprőmester, Tormac.